

Onderwerp	
Vaststelling Jaarrekening en Jaarverslag 2021	
Nummer	2022/518298
Portefeuillehouder	Raadt, E. de
Programma/beleidsveld	7.2 Algemene dekkingsmiddelen
Afdeling	CC
Auteur	Kruiswijk, R.
Telefoonnummer	023-5114997
Email	rkruijswijk@haarlem.nl
Kernboodschap	Met het vaststellen van de Jaarrekening 2021 wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde financiële beleid over 2021. In het Jaarverslag 2021 wordt nader ingegaan op de bereikte doelen en prestaties.
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie Bestuur wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	N.v.t.
Besluit College d.d. 29 maart 2022	1. het college stelt het voorstel aan de raad vast. 2. het college besluit voorts de <i>Gebiedsjaarverslagen 2021</i> vast te stellen. de secretaris, de burgemeester,
Besluit Raad d.d. <i>(wordt ingevuld door de griffie)</i>	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. Vast te stellen de Jaarrekening 2021 en: - de lasten te bepalen op € 652.729 (exploitatie € 609.454 en reserves € 43.275); - de baten te bepalen op € 684.822 (exploitatie € 648.775 en reserves € 36.047). 2. Kostenoverschrijdingen betreffende lasten 2021 die passen binnen het bestaande beleid en ten onrechte niet tijdig aan de raad zijn gerapporteerd, alsnog te autoriseren. Een specificatie van deze lasten (categorie 3), is opgenomen in paragraaf 4.7 <i>Kadernota rechtmatigheid</i>.

	3. In te stemmen met de in paragraaf 4.8 van het jaarverslag opgenomen <i>bijlage Single information/Single audit (SiSa)</i> en de toelichting daarop. De SiSa-bijlage wordt na vaststelling van het jaarverslag en jaarrekening door de raad aangeboden aan de staatssecretaris van BZK. 4. Vast te stellen het Jaarverslag 2021. 5. De Duisenberg aanbeveling '<i>Onderverdeling aantallen medewerkers en kostentoerekening</i>' (2020/0609885) als afgedaan te beschouwen nu het aantal fte's van de NV's worden gepresenteerd in de jaarstukken onder <i>6.4 Overzicht personeel</i>. 6. De Duisenberg aanbeveling '<i>Duisenberg aanbeveling: links naar SHO en JOP</i>' (2021/0371843) als afgedaan te beschouwen aangezien de links naar het SHO en JOP worden opgenomen in de jaarstukken onder <i>beleidsveld 1.1 en 6.6 Investeringskredieten</i>. 7. De toezegging '<i>Het toe doen komen van een totaaloverzicht van de kosten van alle noodsteunmaatregelen corona en de bijbehorende dekking</i>' (2021/89901) als afgedaan te beschouwen, aangezien er in paragraaf 1.3 '<i>Gevolgen van de coronacrisis</i>' een totaaloverzicht voor het gehele jaar 2021 wordt geboden. de griffier, de voorzitter,
--	--

1. Inleiding

Jaarlijks legt het college het jaarverslag en de jaarrekening ter vaststelling voor aan de gemeenteraad. De opzet van de jaarrekening en het jaarverslag zijn ten opzichte van 2020 ongewijzigd gebleven. De jaarstukken 2021 volgen de Programmabegroting 2021-2025.

De jaarrekening van 2021 is ook digitaal beschikbaar als PDF (www.haarlem.nl/jaarverslag). In de digitale versie is met name extra informatie te vinden over de financiën en kunnen onderliggende documenten via links worden geraadpleegd.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

Besluit:

1. Vast te stellen de Jaarrekening 2021 en:



- de lasten te bepalen op € 652.729 (exploitatie € 609.454 en reserves € 43.275);
- de baten te bepalen op € 684.822 (exploitatie € 648.775 en reserves € 36.047).

2. Kostenoverschrijdingen betreffende lasten 2021 die passen binnen het bestaande beleid en ten onrechte niet tijdig aan de raad zijn gerapporteerd, alsnog te autoriseren. Een specificatie van deze lasten (categorie 3), is opgenomen in paragraaf 4.7 *Kadernota rechtmatigheid*.

3. In te stemmen met de in paragraaf 4.8 van het jaarverslag opgenomen *bijlage Single information/Single audit (SiSa)* en de toelichting daarop. De SiSa-bijlage wordt na vaststelling van het jaarverslag en jaarrekening door de raad aangeboden aan de staatssecretaris van BZK.

4. Vast te stellen het Jaarverslag 2021.

5. De Duisenberg aanbeveling '*Onderverdeling aantallen medewerkers en kostentoerekening*' (2020/0609885) als afgedaan te beschouwen nu het aantal fte's van de NV's worden gepresenteerd in de jaarstukken onder 6.4 *Overzicht personeel*.

6. De Duisenberg aanbeveling '*Duisenberg aanbeveling: links naar SHO en JOP*' (2021/0371843) als afgedaan te beschouwen aangezien de links naar het SHO en JOP worden opgenomen in de jaarstukken onder *beleidsveld 1.1* en 6.6 *Investeringskredieten*.

7. De toezegging '*Het toe doen komen van een totaaloverzicht van de kosten van alle noodsteunmaatregelen corona en de bijbehorende dekking*' (2021/89901) als afgedaan te beschouwen, aangezien er in paragraaf 1.3 '*Gevolgen van de coronacrisis*' een totaaloverzicht voor het gehele jaar 2021 wordt geboden.

3. Beoogd resultaat

Met het vaststellen van het Jaarverslag en Jaarrekening 2021 wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde financiële beleid over 2021. In het jaarverslag wordt nader ingegaan op de bereikte doelen en prestaties. Om resultaatgericht op hoofdlijnen te kunnen sturen, kaders te stellen en verantwoording af te leggen zijn door de raad zeven programma's vastgesteld. Voor elk programma wordt in de begroting en het jaarverslag expliciet aangegeven welk maatschappelijk effect (of: wat is onze missie?) wordt nagestreefd met het programma. De programma's zijn onderverdeeld in meerdere beleidsvelden, waarbinnen de doelstellingen en prestaties zijn benoemd. De presentatie van de programma's beoogt de discussie over output (prestaties) en outcome (doelen) – en de koppeling daartussen - te stimuleren. Om deze discussie beter te stroomlijnen worden in de programmaverantwoording steeds drie vaste vragen beantwoord:

1. Wat hebben we bereikt in 2021? / Wat hebben we niet bereikt in 2021?
2. Wat hebben we daarvoor gedaan in 2021?
3. Wat heeft het gekost in 2021?

Daarmee wordt niet alleen duidelijk wat er in 2021 gerealiseerd is, maar ook welke doelen en prestaties niet (volledig) zijn gehaald. Resumerend moet daaruit blijken of de gemeente nog steeds op koers ligt in het realiseren van haar doelen en prestaties, of dat bijsturing noodzakelijk is. Op die manier genereren jaarrekening en –verslag ook weer input voor de kadernota, waarmee de planning- & controlcyclus rond is.

4. Argumenten

1. *Wijziging primaire begroting*

Gedurende het begrotingsjaar zijn er diverse wijzigingen aangebracht in de oorspronkelijke begroting. Deze zijn gemeld en geraamd in de Voortgangsrapportage 2021 en de Bestuursrapportage 2021. De opbouw van het saldo is in onderstaande tabel samengevat:

Opbouw begrotingssaldo 2021		
Programmabegroting 2021 (uitkomst meerjarenraming)	7.036	n
Aanvullende voorstellen Programmabegroting 2021-2025	-8.616	v
Bestuursrapportage 2020 (structurele doorwerking)	1.441	n
Programmabegroting 2021 incl. Bestuursrapportage 2020 en aanvullende voorstellen	-139	v
 Voortgangsrapportage 2021 wijzigingen	 1.661	 n
Begrotingsuitkomst na Voortgangsrapportage 2021	1.522	n
 Raadsbesluit Versterkers Duurzaam doen:		
- Bestedingsvoorstel 2021	1.415	n
- Budgetoverheveling 2021 naar 2022-2023	4.500	n
 Bestuursrapportage 2021 wijzigingen	 -12.184	 v
Begrotingsuitkomst na Bestuursrapportage 2021	-4.747	v

2. *Vergroten zicht op financiën*

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt wordt de begroting diverse malen per jaar bijgesteld. De laatste bijstelling heeft plaatsgevonden in de Bestuursrapportage 2021. Het onderstaande overzicht laat de belangrijkste financiële afwijkingen zien van de Jaarrekening 2021 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2021.

Analyse definitieve begroting - rekening		
Begrotingssaldo na wijzigingen 2021		-4.747 v
Afwijkingen realisatie 2021		
1.2 Sociale basis	Er resteert programmabudget op het programma Transformatie sociaal domein aangezien de gereserveerde middelen voor het inkooptraject Jeugd en Wmo gedekt konden worden uit het regionale budget. Ook zijn personeelskosten voor databeheer gedekt uit de reguliere personeelsbegroting.	-255 v
1.2 Sociale basis	Voordeel heeft betrekking op de uit 2020 teruggevorderde subsidies.	-281 v



Analyse definitieve begroting - rekening

2.1 Voorzieningen volwassenen	De groei van het aantal cliënten dat gebruik maakt van huishoudelijke ondersteuning minder hard gestegen dan verwacht bij de Bestuursrapportage 2021 (11% verwacht versus 8% werkelijk) hierdoor ontstaat een voordeel van € 551.000	-551 v
2.1 Voorzieningen volwassenen	De meerkosten voor Wmo die bij de Bestuursrapportage 2021 zijn gemeld (€ 480.000) vallen lager uit waardoor een deel van het budget resteert.	-263 v
2.1 Voorzieningen volwassenen	Bij de Bestuursrapportage 2021 is reeds een voordeel gemeld op de woonvoorzieningen van € 450.000 vanwege lagere kosten in de eerste helft 2021 (waarschijnlijk door minder meldingen door corona). Deze ontwikkeling heeft zich ook in de tweede helft van 2021 voortgezet waardoor een voordeel van € 471.000 ontstaat.	-471 v
2.2 Voorzieningen jeugd	Door het oplossen van problemen met de wachtlijst jeugdhulp, een stijging in het aantal cliënten en extra kosten bij aanbieders of voor productengroep waarvoor geen budgetplafond geldt (door openeinde-regeling) zijn de kosten voor maatwerkvoorzieningen jeugd aanzienlijk toegenomen. Op 30 november is daarom een raadsinformatiebrief uitgegaan (2021/629770) waarin de verwachte overschrijding is gemeld.	635 n
2.3 Opvang, wonen en herstel	Op de budgetten van beschermd wonen blijft in totaal € 1.3 miljoen over. Dit voordeel ontstaat doordat de uitstroom naar de Wet Langdurige Zorg per 1-1-2021 langer doorzette dan verwacht bij de Bestuursrapportage 2021 (€ 802.000) en doordat de bestedingen op de PGB's lager uitvielen op basis van de bestedingsbrief (30/12/2021) van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) (€ 500.000). De kosten voor maatschappelijke opvang vielen daarentegen juist hoger uit door extra hotelkosten als gevolg van de ontmanteling van de Aurora corona-opvang (€ 444.000). Na de hogere dotatie aan reserve opvang, wonen en herstel (€ 927.000) resteert een nadeel van € 69.000.	261 n
3.1 Werk	Extra middelen vanuit het Rijk voor o.a. WSW (€ 290.000), re-integratie (€ 633.000) hoefden in 2021 niet te worden ingezet omdat de groei in het aantal uitkeringsgerechtigden zich niet voor heeft gedaan. Daarnaast zijn middelen ontvangen voor de regionale arbeidsmarkt (€ 2,3 miljoen) deze middelen zijn meerjarig ontvangen. Er wordt een voorstel gedaan om een reserve in te stellen bij de Kadernota 2023 om de middelen meerjarig voor dit doel te reserveren.	-3.205 v
3.2 Inkomen	In praktijk is er minder gebruik gemaakt van de TONK regeling dan dat er middelen vanuit het rijk zijn verstrekt.	-562 v
3.3 Schulden	Vanuit het Rijk zijn middelen ontvangen ter dekking van de kosten die de komende jaren gemaakt moeten worden in de Kinderopvangtoeslag-affaire.	-458 v
4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling	In 2021 is de verkoop Slachthuisbuurt Zuidstrook Blok II gerealiseerd dit levert een voordeel op van € 2,5 miljoen.	-2.500 v
4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling	Vanuit het Rijk zijn in 2021 bedragen ontvangen voor de Regeling Reductie Energiegebruik woningen en voor de warmtetransitie (€ 260.000). Er is gestart met de voorbereiding om de bijbehorende activiteiten uit te voeren, de daadwerkelijke uitvoering zal in 2022 plaatsvinden. Door de coronamaatregelen zijn projecten achtergebleven waardoor duurzaamheidsadvies en diverse acties voor bewoners en ondernemers (€ 110.000) in 2021 niet tot besteding zijn gekomen. Er wordt daarom een voorstel voor resultaatbestemming gedaan.	-370 v

Analyse definitieve begroting - rekening		
4.2 Economie, toerisme en cultuur	De middelen voor registratie en uithuizing Baars Frans Hals Museum depot zijn nog niet uitgegeven.	-250 v
4.2 Economie, toerisme en cultuur	In verband met corona zijn veel (culturele) evenementen niet doorgestaan door lockdowns.	-299 v
5.1 Openbare orde en mobiliteit	Door lager dan geraamde coronakosten voor afvalinzameling en hogere inkomsten op verpakkingen en herbruikbaar afval ontstaat een voordeel van € 1,2 miljoen.	-1.170 v
5.2 Parkeren	Doordat subsidie aan buurtfietsen en realisatie van een nieuwe buurtfietsenstalling nog niet hebben plaatsgevonden resteren er middelen op dit budget.	-430 v
5.2 Parkeren	Door de lockdown aan het einde van het jaar ontstond een extra nadeel van € 1,1 miljoen op de parkeerbatens.	1.118 n
6.2 Gemeentelijk bestuur	Door de stijging van de rekenrente hoeft minder vermogen te worden aangehouden in de voorziening pensioenverplichtingen.	-533 v
6.3 Openbare orde en veiligheid	De bouwleges vallen hoger uit vanwege enkele grote bouwaanvragen.	-251 v
6.3 Openbare orde en veiligheid	Nadeel op de baten sociale veiligheid doordat lagere baten zijn ontvangen vanuit het Rijk voor extra handhaving van de coronamaatregelen.	297 n
7.1 Lokale belastingen en heffingen	Een combinatie van hogere belastinginkomsten, minder bezwaren en het treffen van terugbetalingsregelingen met debiteuren leiden tot een voordeel van € 870.000	-870 v
7.2 Algemene middelen	De extra baten uit de Septembercirculaire 2021 en Decembercirculaire 2021 (€ 10,9) miljoen konden niet meer worden geraamd. Anderzijds mag de verwachte inkomstenderving inzake corona vanuit het Rijk nog niet verwerkt worden in de jaarrekening (nadeel € 5,4 miljoen). Totaal met een voordeel uit overige actualisaties (€ 312.000) van het Rijk betreft het voordeel € 5,8 miljoen.	-5.815 v
7.2 Algemene middelen	Het niet gebruiken van reserveringen en de lagere vennootschapsbelasting als gevolg van lagere parkeerbatens leveren samen een voordeel op van € 1,1 miljoen	-1.128 v
7.3 Overhead	Als gevolg van de coronacrisis vallen de kosten voor opleidingen, organisatie-ontwikkeling, reiskosten en kantoorartikelen en -machines lager uit. Dit levert een voordeel op van € 1,7 miljoen.	-1.751 v
7.3 Overhead	Voordeel voortvloeiend vanuit het advies van de geschillencommissie over de efficiencykorting Haarlem - Zandvoort	-264 v
7.3 Overhead	Nadeel als gevolg van de nieuwe CAO	1.530 n
Diverse beleidsvelden	Op verschillende beleidsvelden is een voordeel op de personeelslasten ontstaan als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt waardoor het lastiger was om personeel aan te trekken en vacatures langer open bleven staan. In sommige gevallen is dit opgevangen met extra ingehuurd personeel waardoor deze lasten hoger uitvallen.	-2.726 v
Diverse beleidsvelden	Naast de specifieke coronagerelateerde voordelen (lagere afvalinzamelingskosten) en nadelen (lagere parkeerbatens) zijn er ook verschillende specifieke kleinere coronagerelateerde posten zoals resterende budgetten door evenementen die niet plaatsvonden, lagere zorgvragen, extra rijksmiddelen die (nog) niet zijn uitgegeven etc. Totaal levert dit een voordeel op van ongeveer € 1,3 miljoen.	-1.328 v
Overige mutaties	Overige verschillen <100.000	-5.457 v
Rekeningsaldo 2021		-32.094 v



De gemeente sloot het jaar 2021 af met een positief saldo € 32,1 miljoen op een begroting van ruim € 610 miljoen. Het resultaat pakt € 27,4 miljoen gunstiger uit dan bij de Bestuursrapportage 2021 was voorzien. Hierop volgen nog extra middelen uit de September- en Decembercirculaire 2021 (€ 10,9 miljoen) die niet begroot waren. Het te verklaren resultaat komt daarmee op € 16,4 miljoen. Voor een deel van het resultaat geldt dat de middelen via reserves zouden moeten lopen omdat dit regionale middelen betreffen (€ 2,3 miljoen regionale middelen), verkoop Slachthuisbuurt Zuidstrook Blok II (€ 2,5 miljoen) en meerjarig ontvangen Rijksmiddelen voor de Kinderopvangtoeslag (€ 0,5 miljoen).

3. Realisatie doelen

In de Programmabegroting 2021-2025 zijn 48 doelen geformuleerd en 73 prestaties om deze doelen te bereiken. Onder *1.1.2 realisatie doelen en prestaties* is het totaal overzicht op realisatie op doelen en prestaties, inclusief een overzicht per programma opgenomen. In deel 2 van het jaarverslag is per programma een gedetailleerde uitleg per doel en per prestatie opgenomen.

4. Bestemming rekeningresultaat

Conform de bestendige gedragslijn wordt de bestemming van het rekeningresultaat besloten bij de kadernota. Om tot bestemming van het resultaat over te gaan dient de algemene reserve voor voldoende weerstandscapaciteit te zorgen. De ratio weerstandsvermogen bedraagt 2,3 en is hiermee uitstekend. Het beschikbare weerstandsvermogen van de gemeente geeft aan dat er nog enige flexibiliteit is om mogelijke tegenvallers op te vangen, zonder dat het weerstandsvermogen onvoldoende wordt. Bij de bestemming van het resultaat van € 32.094.000 zal voor € 15.277.000 aan voorstellen worden opgenomen voor niet bestede middelen 2021. In paragraaf 1.2 van het jaarverslag wordt hier nader op ingegaan.

5. Risico's en kanttekeningen

-

6. Uitvoering

- 24 mei 2022 rapport van bevindingen Deloitte en reactie van college op Accountantsverslag.
- Jaarverslag en de Jaarrekening 2021 beschikbaar via Website (datum nog onbekend)
- 2 juni 2022 boekwerk Jaarverslag en Jaarrekening 2021 beschikbaar voor Raadsleden
- 9 juni 2022 behandeling Jaarverslag en Jaarrekening 2021 in commissie Ontwikkeling en Samenleving
- 16 juni 2022 behandeling Jaarverslag en Jaarrekening 2021 in commissie Bestuur en Beheer

- 23 juni 2022 raadsbehandeling Jaarverslag en Jaarrekening 2021
- 15 juli 2022 uiterste datum aanlevering Jaarverslag en Jaarrekening 2021 en verklaring accountant aan provincie

7. Bijlagen

- Bijlage 1. Het Jaarverslag en de Jaarrekening 2021
- Bijlage 2. Memo correcties tussen conceptversie en drukversie